

# 1 AIDAI

Münchenas

Šeštadienis, 1946. II. 16 d. /III metai/ Nr. 39/76/

## VASARIO 16 DIENA

Vasario 16 diena liūdią lietuvių tikėjimą į laisvę ir teisingumą. 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos kraštą tebevargino okupantai. Bet būrelis didžiadiščių vyrų viešai paskelbė, jog vis tiek prisikels Lietuva. Prisikels ta Lietuva, kuri per šimtmečius gynė savo tikėjimą ir savo žemę. Prisikels ta Lietuva, kurios nemirštama gyvybę gaivino knygnešys ir pilkasermėgis kaimietis, saugodamas prabočių kalbą ir papročius.

Didis tikėjimas kelia kalnus. Jis sustiprina mažatikius. Jis atitiesia pritrenktus. Tikėti teisingumu, pačiam kenčiant dėl kitų daromų skriaudų ir neteisrybių, yra didis dalykas. Okupantui tebesant tėvynės žemėje, tikėti laisvės diena galėjo tik patys kilniausi, tvirčiausi tautos sūnūs. Toji neža sauželė vyrų buvo tas granito voles siaubingose karo audrų šėlstančioje jūroje. Kraštas smarkiai alinamas, daug kas nusiminė, bet štai skelbiamas laisvės ir nepriklausomybės žodis. Tikėjimas pradėdamas įkūnyti. Pilkasermėgiai artojai stoja ginti tėvų žemės. Daug kam prie kelio palinkę kryžiai stovi. Per aukas ir pasisventimą laimiama laisvė. Ji brolių krauju ir gyvybių aukomis įgyta. Už tėvynę žuvusiųjų testamentas žadino darbais tarnauti tėvynei. Tad kūrė, gražino lietuvius savo laisvajį kraštą. Statėsi miestai, pažangėjo kaimas. Paėmę arklę, knygą, lyra lietuviai ėjo vieningos Lietuvos keliu. Išaugintas ir paruoštas gerybes lietuviai vežė į užsienius. Kas metai, kas dešimtmetis, tai vis šuolis pirmyn kūrybos ir klestėjimo linkme.

Bet štai buvę pirmojo pasaulinio karo Lietuvos okupantai suklebė perėgę siaubo karo šėlsma. Lietuvos žemė patiria dvi labai skaudžias ir nuostolingas okupacijas. Žusta daug žmonių, smar-

kiai alinamas visas kraštas. Srovėmis pasipila nekaltas kraujas ir ašaros. Lietuva pridengia Golgotos naktis. Atsiritą kita banga, ir trečia karta užlieja kraštą ir žmonės ir atitveria nuo likusio pasaulio. Daugelis skaudžiai patyrę tokio antplūdžio padarinius gelbėjosi kaip iš baisaus tvano: bėgo, važiavo, laivais plaukė kur kas įmenė. Ieškota užuvėjos ir globos pas draugus ir priešus. Atrėdo gražus gintaro gabalas, Lietuvos simbolis, sutrenktas dabar pabiro mažais gabalėliais. Šie gabalėliai ir pabiros neteko dalies turėto blizgėjimo: sumenkėjo; kasdienio gyvenimo menkystos graso mustelbti turėta grožį.

Išblėškyti, daug ko netekę, išgelbėję tik gyvybę, prisiminę Vasario 16 d., didžiojo tikėjimo dieną, turime stiprinti mūsų dvasią, kad mūsų sielos kaip gintaro neapneštų karo trenkėms sukeltos dulkės. Graikų pasaka mini vyrą, kurio niekas nepajėgė nugalėti, nes ir nugalėtas, kaip tik paliesdavo žemę, vėl atsitiesdavo. Lietuvos žemė mums nebe teikia atropos. Mes lyg augalai, persodinti į kitą dirvą. Mes lyg paukščiai laukiame žiemos praeinant, kad vėl grįžtume į tėvynę pas savus. Nes tik tėvų žemėje mes tikrai atgysime ir tvirtėsime.

Tad dabar dar negalėdami grįžti, mes gyvename iš tėvų žemės išsinešta energija. Tikėdami grįžti, mes rušiamės būsimiems uždaviniams. Vasario 16 diena primena mums didžiulius Nepriklausomybės akto kūrėjus, jų sunkius kelius, siekiant tėvynei laisvės. Jie tikėjo, todėl laimėjo. Jei tikėsime, tikėjimo stiprybe gyvensime, tikrai laimėsime. Sugrįžę savo tėvynę, papuošime kaip savo mieląją seriją.

J.P.

- Londonas. STO pilnatis ketvirtadienį svarstė Bevin pateiktą rezoliuciją pasaulio mitybos klausimu. Buvo nutarta, kad visi kraštai, kurie eksportuoja javus, padidintų jų eksportą. Australijos delegatas pareiškė, kad Australija darysianti visa kiek tik būsią įmanoma, bado pavojui nustumti. Australija padidinę dirbamos žemės plotą 800.000 ha, kad galėtų daugiau javų išauginti. Australija kiek transporto sąlygos leis eksportuos visa maisto kiekį, kuris jai nebus reikalingas. Tučtuojau UNRRAI bus paves-ta 12,5 mil. svarų maisto gaminių. Kanados delegatas pareiškė, kad jo kraštas galės aprūpinti duona 250 mil. žmonių. Šio mėnesio pradžioje Kanadoje busia 140 mil. bušelių kviečių perteklius. Indijos delegatas pasakė, kad Indija atsidūrusi prieš bado katastrofą.

- Londonas. Penktadienį Saugumo Taryba vėl svarstys Sirijos ir Libanono skundą.

#### ČEKAI YRA RAUDONUJŲ ITAKOJE, BET STENGiasi TIKRINTI SAVI- RANFISKAI

Praga. Čekoslovakija stengiasi laikytis vidurio tarp rytų ir vakarų. Kaip neseniai pasakė čekų ministras pirmininkas Pierlingėris, čekai pasisavina naudingas idėjas - nesavrū, iš kur jos kilusios. Tačiau naujų idėjų realizavimo kryptis šioje naujoje respublikoje jau gana toli nuėjo į rytus.

Daugumas čekų mano, kad Čekijos karinę sąjungą su Rusija reikia laikyti efektyvia saugumo garantija tuo atveju, jeigu kada ateityje Vokietija vėl pasidarytų stipri.

Čekijos orientacija į Sovietus parodo nedugnį vedinamos nacionalizacijos programą.

Yra pagrindo manyti, kad gali kilti daug nesutarimų dėl kompensacijų už svetimšalių nusavintas pramonės įmones, nes čekai ir dabar nujaucia, kad, galimas daiktas, už tai bus imtasi represijų iš svetimų valstybių pusės, kaip kad yra numatyta Amerikos įstatymo projekte, pavyzdžiui sulaikyti JAV paskolas bei konfiskuoti svetimus kapitalus už JAV piliečių turto nacionalizavimą.

- Vašingtonas. JAV Užs. Reikalų Ministerija praneša, kad dabartinė Argentinos vyriausybė negali būti pripažinta teisėta, nes ji nėra suteikusi piliečiams visų teisių.

- Vašingtonas. 12 % viso gruodžio mėn. JAV eksporto sudarė tiekimai pagelbės tikslams.

- Londonas. Palestinos komisija 450 žydų leido įvažiuoti į Palestiną. Be to, 550 žydų vaikų taip pat leista išvykti į Palestiną.

- Londonas. Ketvirtadienį Britų Z.Rūm. vyko karšti debatai mitybos klausimu. Edenas pareiškė, kad staigus pranešimas dėl maisto sunkios padėties sujaudinęs tautą. Tauta laiku nebuvo išspėta. Be to, Anglija buvusi priversta jau 6 metus misti nustatytomis normomis. Vokietijai buvę lengviau, nes ji maisto grobusi iš užimtų kraštų. Britų maitinimo ministras pareiškė, kad nebūtų naudinga buvę iš anksto painformuoti tautą dėl gresiančio maisto trūkumo, nes ūkininkai būtų sulaikę gaminių pardavimą ir padėtį dar daugiau pasunkinę. Maisto krizė pastebima visame pasaulyje. 325 mil. žmonių turi tenkintis mažiau kaip 2000 arba 1000 kalorijų. Anglijoje teksią taip pat maisto norma sumažinti.

- Sąjungininkų įstaigų leidimu, nuo 1946 m. balandžio 1 d. Vokietijoje įvedamas pašto susisiekinimas su visu pasauliu.

- Vašingtonas. Viename parlamento pranešime sakoma, kad Rusija sudaranti tokius politinius ir ūkinius susitarimus, kuriais kitos valstybės taip suvaržomos, kad negali Rytų Europos valstybėse savo prekybos išplėsti. Siūloma derintis su Rusija dėl bet kokios paskolos, pirmiausia apsvaistyti prekybos klausimą Rytų Europoje.

#### MARGASIS MŪSŲ GYVENIMAS

- Vasario 14 d. I Munchene stovykloje koncertavo Bavarijos operos smuikininkas estas Hubert Armere. Koncertas, parendė didelį jo sugebėjimą.